

Prediking over Zondag 7 vraag: 20 -23

Geloofsvereniging

Vraag 20: Worden dan alle mensen wederom door Christus zalig, gelijk zij door Adam zijn veroordeeld geworden?

Antwoord: Neen zij, maar alleen degenen, die Hem door een waar geloof worden ingelijfd en al Zijn weldaden aannemen.

Vraag 21: Wat is een waar geloof?

Antwoord: Een waar geloof is niet alleen een stellig weten of kennis, waardoor ik alles voor waarachtig houd wat ons God in Zijn Woord geopenbaard heeft, maar ook een vast vertrouwen, hetwelk de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt, dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken is, uit louter genade, alleen om der verdienste van Christus wil.

Vraag 22: Wat is dan een christen nodig te geloven?

Antwoord: Al wat ons in het Evangelie beloofd wordt, hetwelk ons de artikelen van ons algemeen en ongetwijfeld christelijk geloof in een hoofdsom leren.

Vraag 23: Hoe luiden die artikelen?

Antwoord: Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper des hemels en der aarde. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere; Die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria; Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle; ten derden dage wederom opgestaan van de doden; opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtigen Vaders, vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden. Ik geloof in de Heilige Geest. Ik geloof een heilige, algemene Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen; vergeving der zonden; wederopstanding des vleses; en een eeuwig leven.

Liturgie

Psalm 27:7

Psalm 108:1

Schriftlezing: Romeinen 10:1-21

Psalm 71:10, 12, 17, 18

Psalm 56:5

Psalm 9:1, 2

Gemeente,

Wij zijn naar de orde van de catechismus midden in het onderwijs van de Heere Jezus Christus. Maar voordat we daarmee verder gaan, stelt de catechismus eerst een andere vraag aan de orde. Zoals u nog wel weet is in het eerste deel van de catechismus aan de orde geweest dat Adam de veroordeling, de vloek, de dood heeft gebracht over alle mensen die achter hém staan; evenals de Heere Jezus Christus het leven, de gerechtigheid en de vrede brengt over allen die achter Hém staan.

Nu wordt er eigenlijk een merkwaardige vraag gesteld, namelijk deze: Of alle mensen, zoals zij door Adam zijn veroordeeld geworden, ook in Christus opnieuw tot genade worden aangenomen. Je zou haast zeggen: een logische vraag! Omdat wij weten dat de Bijbel nadrukkelijk spreekt over de eerste en de tweede Adam, en omdat die telkens opnieuw als twee polen op elkaar betrokken zijn.

Ook valt hier het woord *zalig*. Zaligheid is eigenlijk: redding, totale redding, compleet naar lichaam en ziel, voor nu en voor straks. Dat is wat! Wanneer deze vraag aan de orde wordt gesteld, kan er aan de ene kant de vertwijfeling zijn en aan de andere kant de geprikkeldheid, de ergernis.

We zullen bij het laatste beginnen. Zodra mensen maar ruiken dat het offer van Christus niet *alle* schepselen, niet *alle* mensen ten goede komt, worden ze boos. Ze vinden dat een achterhaalde en overleefde vraag: je bezighouden met wie er wel en niet zalig worden! Die vraag *kán* ook tot vertwijfeling leiden. 'Zal God met mij te doen willen hebben?' vraagt iemand zich af. In het algemeen kan die vraag uit allerlei motieven worden gesteld.

Er kwam een keer een man tot de Heere Jezus. Hij had Hem verschillende malen horen preken. Hij dacht: Het is lang niet vanzelfsprekend dat een mens zalig wordt, gered wordt. Daarom zei hij: 'Er zijn er zeker maar weinigen, Heere, die zalig worden?' Op die vraag had de Heere Jezus naar zijn besef alleen maar te knikken. Maar dat deed Hij niet. De Heere Jezus zei niet dat het er weinigen waren of dat het er velen waren, maar Hij zei: 'Strijdt om in te gaan' (Luk. 13:24). Kijk, dat hebben wij ook nodig. Wanneer wij gaan zitten knikken en zeggen: 'Ja, zo is het wel', dan zitten we nog op onze stoel of bank. We zijn er zelf niet bij betrokken. Maar het is een ontroerende zaak dat niet alle mensen zalig worden. Het is inderdaad een groter wonder wanneer een mens gered wordt, dan wanneer hij niet gered wordt. Het is voor de overlevenden van een aardbeving een veel groter wonder dat ze niet in de aarde verzwolgen zijn, dan dat ze dat *wél* zouden zijn. Het is een groot wonder voor hen dat ze nog op de aarde mogen leven, in welke ontzettende omstandigheden dan ook. Dat is al een zaak apart.

Het punt van vergelijking tussen Adam, de eerste Adam, en Christus, de tweede Adam, is niet: Hoeveel mensen precies staan achter hen? Dat is God bekend. Het punt van vergelijking is *wél* dat Adam de zonde, het oordeel, het gericht, de dood overdraagt. Bij de Heere Jezus gaat het erom dat Hij het leven, de gerechtigheid en de vrede overdraagt. En inderdaad, de Heere Jezus Zelf heeft gezegd dat er een brede weg is en een smalle weg. Op de brede weg wandelen velen. Op de smalle weg weinigen. Die woorden zijn uit de mond van de Heere Jezus Zelf voortgekomen. Als Hij het indringend onderricht in de Bergrede heeft gegeven, zegt Hij: 'Ga in door de enge poort, want wijd is de poort en breed is de weg die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die door dezelve ingaan. Want de poort is eng, en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er die dezelve vinden' (Matth. 7:13,14).

Jezus heeft erover gesproken dat er in de dagen van Noach in de praktijk maar één gezin was dat God vreesde. De rest kwam om. In Egypteland werden alleen zij gered die achter het bloed schuilden. Dat gold ook voor de Israëlieten. Anderen werden gedood. In de woestijn werden alleen zij genezen die opzagen naar de koperen slang. De anderen stierven. Al het water van de zee wast niet af dat wij enerzijds allemaal op dezelfde hoop liggen. Anderzijds zijn er kinderen Gods en kinderen der duisternis. Gelovigen en ongelovigen. Die zullen er niet alleen blijken te zijn, dat óók, maar ze zijn er hier en nu. Ze zijn door ons niet altijd precies aan te wijzen, maar ze zijn er! Dit irriterende, dit ergernis gevende onderwijs is vandaag zo nodig. In allerlei kerken zien we dat de leer van de algemene verzoening zich baan breekt. Men is veel meer gezet op de dienst van de kerk in deze wereld, in de oecumene, in de bewoonde wereld zoals wij die zien en tasten. Men gaat ervan uit, men discussieert er eenvoudig niet over, dat Christus voor *allen* de dood is ingegaan en *allen* in de staat der genade heeft gesteld.

Het is vandaag de dag hard nodig dat men het Bijbels onderwijs ter harte neemt, dat hier door Jezus Zelf wordt gegeven. De algemene verzoeningsleer is een dwaling. Die moet worden bestreden. Met de wapenen van het Woord! Nee, niet door te gaan tellen: die wel en die niet. Als het erop aan komt, zijn zij die zalig worden ontelbaar. Dat zegt Jezus Zelf. Het is een grote schare, die niemand tellen kan. Maar dat doet het eerste niet teniet. God neemt de mens ernstig, doodernstig. Zó ernstig dat Hij met hem gaat tot aan de rand van de afgrond én over die rand heen. Zó ernstig neemt God de mens!

Hier wordt gezegd, uitgedrukt, dat alléén zij gered worden, die Christus worden ingelijfd. Dat is een zeer barmhartige leer. De leer van de algemene verzoening én die van de alverzoening, hoe breed en breed ook aangehangen, zijn buitengewoon onbarmhartig, omdat die Christus in tweeën scheuren. Men zegt wél dat Hij de zaligheid verwierf, maar de toepassing laat men níet aan Hem over. Die neemt men zelf ter hand met behulp van de vrije wil, die er ondertussen niet is! Dat is dus een zeer onbarmhartige leer. Met deze leer wordt de hemel deur gesloten. Wat ons hier uit de Bijbel wordt onderwezen, is echter een zeer barmhartige leer en barmhartig onderwijs. Christus heeft hier de handen vrij. Hij bepaalt wie Hij redt. Zij alleen worden gered, die Christus worden ingelijfd. Let er wel op dat onmiddellijk de Heere Jezus in het middelpunt wordt gesteld. De catechismus, hoe diep zij ook overtuigd is van de verkiezende God en van de genade Gods, valt niet terug op de leer der verkiezing, die zij van harte in een andere zondag beaamt. De catechismus gaat als een pedagoog, als een zielzorger, met de mensen niet naar de verborgen achterkant, maar naar de geopenbaarde voorkant, dat is de inlijving in Christus. Die stelt de catechismus aan de orde.

Die inlijving in Christus laat zien dat de gemeente Gods niet een verzameling van zandkorrels is, maar een lichaam. En dat de ledematen, de lidmaten of de leden organisch zijn ingevoegd in dat lichaam. En dat betekent héél concreet, dat wij allemaal aan de verkeerde boom zitten. Wij zijn dode takken aan een dode boom: Adam. Dat betekent dat wij dood geboren zijn, in zekere zin. Dat betekent in dit geval dat de Heilige Geest een scherp mes neemt en ons van die oude stam afsnijdt – het is een beeld – en ons als een ent in de nieuwe Stam, in Christus, inlijft. Zodat wij de sappen, de inhoud, levend voedsel van die nieuwe Boom, van Christus, ontvangen. Uw en mijn hart, zoals het klopt, is zolang wij leven een stuwend orgaan om het bloed door het hele lichaam heen te stuwen. Daardoor zijn al onze leden of ledematen bewegelijk en worden ze gevoed. Zó is Christus het Hart van Zijn Kerk. Hij is het Hart dat al Zijn leden doorstuwt, al Zijn leden door Zijn Heilige Geest doorstroomt en elektrificeert. Het Hart dat ze in het leven stelt en in het leven houdt. Daarvoor, en daar gaat het hier om, is die inlijving dringend noodzakelijk. Daar staan of vallen wij mee, voor eeuwig!

De catechismus heeft ons geleerd dat wij geneigd zijn tot elke vorm van kwaad en ongeschikt tot enig goed. Zeker zijn we ongeschikt tot het goed om te geloven dat God goed is. Het ingelijfd worden in Christus is de verborgen achterkant van het geloof. Dat kun je ook wedergeboorte noemen of vernieuwing, of welk woord je ook maar gebruiken wilt. Dat ingelijfd worden in Christus is een zeer diep geheim, zoals alle ontstaan van leven een diep geheim is. Een geheim dat wij alleen aan zijn roerselen, aan zijn werkzaamheden kennen. Wanneer God ons van dood levend maakt, geeft Hij ons handen om te tasten naar het Woord der belofte. Voeten geeft Hij om bij onszelf vandaan te snellen naar Hem toe. Oren geeft Hij om Hem te horen. Ogen geeft Hij om Hem te zien. Een reactievermogen geeft Hij om te reageren op het Woord Gods. Dat betekent dat deze inlijving, die verborgen achtergrond van het geloof, openbaar komt naar buiten. Het tijdstip waarop die inlijving precies plaatsvindt, daar hebben al onze vaders van gezegd: 'Laten we daar onze vingers afhouden, want alle oorsprong van leven is een wonder. Laten we ons vooral richten op hetgeen zich in dat leven openbaart.' Want het is een inlijving in Hem, in Christus Zelf en dan: mét Zijn weldaden; Christus én Zijn weldaden!

Dat Christus veel weldaden verworven heeft voor mensen, is duidelijk. Al zou het alleen maar zijn dat wij allemaal een beschuttingsdak tegen de toorn Gods boven ons hoofd zouden kunnen hebben. Dat Christus nog veel méér weldaden voor Zijn volk verworven heeft, zal ook duidelijk zijn. Wij moeten er wel schérp op letten dat wij Christus worden ingelijfd. Misschien kan ik dat het beste met een beeld duidelijk maken. U kent allemaal de geschiedenis van Izak en Rebekka. Izak moet een vrouw hebben. 's Lands wijs, 's lands eer. Eliëzer gaat erop uit. Hij krijgt veel cadeaus mee. Eliëzer is een uitstekende boodschapper, vertelt zijn opdracht en geeft Rebekka geschenk op geschenk. Daar is ze gewoon verbaasd van en op een verborgen wijze wordt haar hart beroerd om naar Izak te gaan.

Maar dacht u niet, toen Rebekka bij Izak zélf kwam, dat zij toen niet zei: 'Ja, jouw geschenken zijn niet waardeloos, maar jij gaat alle geschenken te boven, omdat je mijn man bent!' Welnu, zo zijn er talloze weldaden van Christus die zó groot zijn, dat wij ze haast niet kunnen zeggen, maar Hij gaat alles te boven. Dat is een toets voor u en voor mijzelf. Gaat het ons om Christus Zelf of willen wij, met behulp van Christus, aan het oordeel ontkomen? De vraag is of wij Hem liefhebben om Zijns Zelfs wil, zoals een ouderwetse uitdrukking luidt. De Bijbel is er vol van. Hij zegt tegen de kinderen Gods: Gode aangenaam: in de Geliefde; met God verzoend: in Hem; door God gezegend: in Hem; een nieuw schepsel: in Hem; Gods maaksel: in Christus Jezus! Het gaat om de Persoon. Dat willen we met grote kracht onderstrepen. Zie dan *Christus Zelf* in Zijn noodzaak, in Zijn kostbaarheid, in alles waarin en waarvoor Hij zorgen kan. De Schrift laat de scheidslijn lopen langs Christus heen. 'Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem' (Joh. 3:36). Wat is het zalig, als de hand des geloofs op Christus Zélf mag rusten. Vóórdát die hand des geloofs op Christus rust, valt alles eruit. Alle valse munt van uw en mijn kant. Inlijving in Christus. Daar staan of vallen wij mee.

De tweede vraag luidt: 'Wat is een waar geloof?' Een *oprecht* geloof, staat er in de oude catechismussen. *Oprecht* wil zeggen: *echt*. Vroeger was er *De Oprechte Haarlemmer Courant*. Dat betekent: de echte. Kranten zijn meestal niet oprecht. *Maar De Oprechte Haarlemmer Courant* wilde zeggen: Ik ben de echte! Een oprecht geloof wil zeggen: een echt geloof. Want naarmate de kostbaarheid van een zaak toeneemt, naar diezelfde mate verkrijgen wij vervangingsmiddelen, struikgewas in de tuin des Heeren dat er veel op lijkt. Struikgewas dat echter tóch niet echt is! U weet dat onder ons de uitdrukking *historisch geloof* nogal eens valt. Daar bedoelen we mee: Ja, ik aanvaard de Bijbel wel als het Woord van God, maar ik heb er zelf geen deel aan. Dat geloof staat nog beneden het duivels geloof! Want we lezen van de duivelen dat zij geloven en dat zij sidderen. Die sidderen tenminste nog! Want die weten dat God al Zijn dreigingen tegen hen zal volvoeren.

Als hier nu mensen zijn die zeggen: 'Ik heb een historisch geloof' en ze zijn zo koud als een steen, dan staan ze nog beneden de duivel. U zegt: 'Dat is scherp.' Daar ben ik me van bewust, maar het moest nog driemaal zo scherp gezegd worden om u uit uw vadsige rust wakker te schudden. Want hoe is het mogelijk de Bijbel te aanvaarden als Gods Woord, terwijl daar de verschrikkelijkste bedreigingen in staan voor u en voor mij, en daar koud onder te blijven? Terwijl daar ook de heerlijkste lokkingen en uitnodigingen in staan, waar we dan óók onbewogen onder blijven. Desalniettemin zegt Paulus tegen Agrippa: 'Ik weet dat gij de Schriften gelooft', maar Agrippa leefde er niet uit. En dat gebeurt vandaag nog. Dat is een onechte vorm van geloof.

Met het tijdgeloof is het al precies zo. Dat komt wel dicht bij het echte geloof en is er moeilijker van te onderscheiden. Een tijdgeloof is dat felle, dat bewuste, dat opschietende, dat in één keer meegenomen worden. Maar daar is geen diepte in. Er is meer *boven* de grond dan *onder* de grond. Er is geen fundament. Er zijn geen wortels. Als de verdrukkingen komen, dan vallen tijdgelovigen af. Wij spreken verder van een wondergeloof. Dat is dat de mens gelooft dat er aan hem of door hem een wonder kan gebeuren. Dat zien ze in de Bijbel ook: áán hem. En denk dan maar aan die negen melaatsen: door Hem. Denk maar aan Judas. En toch kan het een onechte vorm van geloof zijn.

Het ware geloof is 'niet alleen een stellig weten of kennis, waardoor ik alles voor waarachtig houd wat God ons in Zijn Woord geopenbaard heeft, maar ook een vast vertrouwen, dat de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt, dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken is'.

Kort gezegd gaat het in het geloof om twee kernwoorden: weten of *kennen* en *vertrouwen*. Sommigen voegen *toestemmen* daartussen: weten of kennen, toestemmen en vertrouwen. Maar als u het Bijbelse arsenaal wilt leeghalen over woorden voor geloven, en dat is een prachtige bezigheid voor onze jongere en oudere gemeenteleden, dan krijgt u hele lijsten van woorden die allemaal betrekking hebben op geloven. Niet alleen kennen of weten, toestemmen, vertrouwen, maar ook: onderwerpen, verwachten, uitzien, hopen, enzovoorts. Hebt u wel eens het boekje van Comrie gelezen: *Het ABC des geloofs*? Het mag dan verouderd zijn, althans in taalgebruik en in vorm, maar deze man heeft in dit boekje schatten tevoorschijn gehaald. Hij heeft de Bijbelse woorden voor *geloven* uit de Bijbel opnieuw naar voren gebracht. Aanhangen, betrouwen, liefhebben, enzovoorts. Maar wij vatten thans in het voetspoor van de catechismus geloven in twee woorden samen: weten en vertrouwen.

Wat is *geloven* in de grondbetekenis? Dat is zich verlaten op, iemand voor betrouwbaar verklaren. Van iemand zeggen dat het waar is wat hij zegt. God voor waarachtig houden. Zijn beloften niet ontcrachten door ons ongelooft, maar Zijn beloften voor stellig en vast houden. Het geloof is dat wonderlijke reactievermogen dat u aan een mens kunt waarnemen in zijn ogen, in zijn luisteren, in zijn handelen, in zijn gaan en in zijn staan. Dat is zo de hele mens omvattend, aangrijpend, omzettend, dat hij daardoor een andere blikrichting krijgt. Van dood levend, van doof horend, van ongehoorzaam gehoorzaam. Ga zo maar door!

Geloven is een werkwoord. Het is niet alleen de gesteldheid der ziel die in ons gewerkt wordt, maar geloven is vooral een werkwoord. Er zijn mensen, die zware lichamelijke arbeid moeten verrichten. Die hebben extra voedsel nodig. En het geloof moet werken als een paard, dag en nacht, omdat geloven tegelijkertijd is: strijden tegen alle machten die ons van God aftrekken. Er zijn mensen, die zeggen dat zij het geloof op een of andere dag hebben aangenomen of op touw gezet of in actie gesteld. Er zijn ook mensen die zeggen dat ze wel zullen afwachten of het geloof ooit komt. Maar beide opvattingen zijn vruchten van de dood. Want de aard van het geloof is spanning, strijd, worsteling, uitzien, verlangen, hopen, aangrijpen.

Het ware geloof is zo iets wonderlijks dat het nooit in menselijke begrippen valt in te passen. Daar moeten de jongens aan denken die op de middelbare scholen zitten. Het kan best zijn dat je heel knappe leraren hebt en aan de universiteit nog knappere hoogleraren. Het kan best zijn dat deze mensen zich christenen noemen of het misschien ook wel zijn. Eén ding moet je nooit vergeten, dat het geloof zijn eigen kennis heeft. Die is door niemand te controleren. Die is door niemand te ontkennen. Die is ook door niemand te bevestigen. Het geloof heeft zijn eigen wetenschap. Al zouden honderdduizend mensen tegen je zeggen: 'Je bent gek en je bent uit de tijd en je kunt niet meer mee!' Wanneer je door het geloof in de stelligheid van God en Zijn Woord wordt gesteld, dan deert je dat niet! Ja, je hebt er wel verdriet van, maar dan sta je vast. Hoe zullen nu de jongens en meisjes, de volwassenen van de toekomst, worden vastgehouden als ze dat echte geloof naar de zijde van de kennis, van het weten niet hebben? Daar behoort zeker een stuk verstandelijke kennis bij. Want onkunde is de baarmoeder van de dwalingen. En de vermagering van het gemeentelijke en kerkelijke leven hangt onder andere samen met het verzuimen van de huisgodsdienstoefeningen. Van het 's morgens, 's middags en 's avonds lezen, voorgaan, bidden en zingen als het kan. Maar ook door de verwaarlozing van de catechisatie. Door de verwaarlozing van de middelen. Onkunde is de moeder van alle dwalingen.

Tegelijkertijd weten wij dat, hoezeer ons verstand en ook ons hart met de Bijbelse kennis gevuld is en vervuld is – doe het maar, en trouw ook! – dat het nodig is dat die kennis een instrument wordt van de Geest. De Bijbelse kennis ligt altijd overhoop met onze natuurlijke kennis. Vandaar dat de natuurlijke kennis zegt: Zou het wel? De kennis waar het hier over gaat is weliswaar gevuld met Bijbelkennis, maar is tegelijkertijd een band om God en om jezelf heen. De gemeente heeft een levende kennis, een persoonlijke kennis, een bevindelijke kennis nodig. Dat is niet een kennis van: Ziezo, dat is bekeken, dat weten we dan. Integendeel, het is een kennis die levend maakt.

Gods Woord is duidelijk. Voor zover het de dingen der zaligheid aangaat. Er staan moeilijke dingen in, maar ook hoe een mens zalig kan worden. Dat staat héél duidelijk in Gods Woord. God geeft Zijn kinderen het getuigenis van de Heilige Geest in hun hart, dat de Schriften van God zijn. Als je het daar moeilijk mee hebt, dan moet je daar vooral om vragen, want God *geeft* dat inwendige getuigenis. Niet buiten de Schriften om, maar door de Schriften dát die Schriften van God zijn. Zo, bij en uit de Schrift, heeft Jezus geleefd. En daarom heeft Jezus in eenvoud geleefd uit de Schriften, als het ene, ongebroken Godswoord. Vandaar dat de duivel al eeuwen bezig is om de eenheid der Schriften te breken. En dat hij zegt: ‘Mensen, dat zijn allemaal kennislagen, dat zijn allerlei vroomheidslagen. De Schriften moet je allemaal met een ontleedmesje uit elkaar halen.’ Maar het Woord Gods is een instrument in de handen van de Geest. Gemeente, er staat: ‘Op dezen zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest en die voor Mijn Woord beeft’ (Jes. 66:2). Timotheüs heeft van kindsbeen de Schriften geweten, die hem wijsmaakten tot zaligheid.

Welnu, er staat: ‘dat wij alles voor waarachtig houden’. Nou, dat is geen kleinigheid. Daar hebben we ons leven lang onze handen vol aan. Dat leren we ook niet in één dag of in één jaar. Er staan een heleboel dingen in de Schrift die wij er eigenlijk uit willen hebben. Als je bijvoorbeeld ruzie heb met je buurman, dat je hem zeventig maal zevenmaal moet vergeven. Er staat in de Bijbel dat je zeventig maal zevenmaal moet vergeven. Wij zijn allemaal orthodox en zeggen: ‘Denk erom dat je met je vingers van de Bijbel afblijft!’ Maar zelf? Er zijn mensen die in het huwelijk ruzie met elkaar hebben, spanning. Zijn ze bereid om elkaar zeventig maal zevenmaal te vergeven? Op de knieën voor God? Er zijn ouders die het niet met hun kinderen kunnen vinden en omgekeerd. Zijn we bereid te vergeven? Vul zelf maar verder in.

Het is zo gemakkelijk gezegd: alles voor waarachtig houden. En we kunnen er een aardig woordje over spreken. Dat is óók nodig op z’n tijd. Dat betekent inzonderheid: Wet én Evangelie. In de wet veroordeelt God ons en in het Evangelie spreekt Hij ons vrij. En om het nu voor waarachtig te houden dat God mij voor mijn hele leven, van de baarmoeder van mijn moeder af, heeft veroordeeld en dat er niets van me deugt ... dat met mijn eigen hand te ondertekenen! Dat ik het voor waarachtig houd, betekent dat ik er *amen* op zeg. Dat het in mijn leven zo ver komt dat ik God liever krijg dan mezelf. God in Zijn deugden, God in Zijn uitspraken, God in Zijn woorden. Dat ik dat allemaal voor waarachtig houd. Dat ik geen uitvluchten hanteer. Ook geen uitvluchten die we elke dag gebruiken of denken of die op de bodem van ons hart liggen. Dat God daar een streep door zet. Dat ik voor waarachtig houd het getuigenis van het woord aangaande Christus: ‘Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken’ (1 Tim. 1:15). Dat ik dát voor waarachtig houd.

Als ik voor de eerste maal geloof dat ik zalig kan worden, u en ik, dan springen we een gat in de lucht. Christus Jezus, Die waarachtig belooft, Die waarmaakt wat Hij zegt. Christus is zo noodzakelijk. Maar Hij is ook zo gepast. Hij past precies bij mensen die Hem nodig hebben. En dan gaat alles naar Hem uit. En dan gaat ónze eigengerechtigheid eraan! Want laten we eerlijk zijn, en vergeef me dit woord, maar buiten Christus stikken we in onze eigengerechtigheid. We zijn veel te goed om als een goddeloze gerechtvaardigd te worden. Veel te goed om van genade te leven. Christus wordt genoegzaam. De Schrift zegt: ‘Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol’ (Jes. 1:18).

Christus is zo gewillig! Hij heeft de macht, jawel, maar Hij heeft ook het vermogen. Er zijn wel mensen die in de gaten gekregen hebben, via hun onmacht, dat ze eigenlijk *niet willen*. Dat is de diepste kern van ons verzet. Nu staat hier voor ons een zéér gewillige Christus en een gewillig makende Geest. Dat ik dat nu allemaal voor waarachtig houd! Dan rijst Christus in de spiegel van het Woord voor ons omhoog. Dan staat Hij vóór ons, zoals Hij door de Vader is gesteld. Ook voor allen die weten wat het is, noodzakelijk, kostbaar, gepast, om in Zijn ambten onderwezen te worden. Als Profeet, Priester, Koning. Om op te doen wassen in de kennis en de genade in Christus Jezus. Om in Christus dieper te worden ingezet. En uit Hem te leven. Kijk, dat is die levende kennis die Zondag 7 bedoelt.

Die kennis brengt vertrouwen mee. Als ik iemand nauwelijks ken, kan ik niet zeggen dat ik deze man of vrouw voor honderd procent vertrouw. Dat hoeft nog helemaal niet te betekenen dat ik mijzelf alleen vertrouw, hoewel die neiging in mijn hart evenzeer zit als in het uwe. Maar u bent het met me eens: Naarmate wij mensen leren kennen, vallen ze ons uit de hand en vallen ze ons tegen of vallen ze ons mee. Naarmate mensen meevallen, gaan we ze ook meer vertrouwen. Kijk, zo is dat nu bij de Heere ook, als u omgang met de Heere krijgt. Naarmate u ervaring krijgt in die omgang, gaat u Hem ook vertrouwen. 'En die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen (Ps. 9:11). Dat is niet alleen kennen en toestemmen, maar ook vertrouwen. Dat betekent: je aan Hem toevertrouwen. Ik kan zeggen: 'Ik vertrouw u.' Dat betekent: U bent een man van uw woord. Ik kan ook zeggen: 'Ik vertrouw dat aan u toe.' Dat betekent: U zult doen wat u zegt. Maar ik kan ook zeggen: 'Ik betrouw mijzelf helemaal aan u toe.' Dat is het! Met de eerste twee erbij. Nu zijn kennis en vertrouwen niet alleen, maar ze zijn ook aan elkaar verbonden. Ze zijn met elkaar vervlochten. Dat geloof dat uit kennis en vertrouwen bestaat, heeft tot voorwerp dat niet alleen anderen, maar ook mij de vergeving der zonden en het eeuwige leven uit genade geschonken wordt. Dat zijn weldaden die we later uitvoeriger hopen te bespreken.

Nu eerst over: 'niet alleen anderen'. Dat een ander zalig kan worden, gelooft elke ontdekte zondaar. Hij zegt: 'Ja, dat kan voor die man en voor die vrouw wel.' Er zullen drie wonderen in het jongste gericht zijn. In de eerste plaats zullen we het wonder zien dat er mensen zijn die wij daar niet verwachten. In de tweede plaats zal daar het wonder zijn dat er mensen niet zijn die we er wel verwachten. En het allergrootste wonder zal zijn dat wij er zelf bij zijn. Niet alleen anderen, maar ook mij. Het Evangelie is zeer persoonlijk. Het komt op ieder mens afzonderlijk aan. U kunt het niet met het geloof van uw ouders doen. Het is een wondere zaak: vertrouwen dat God mij de zonden vergeeft! Dat blijft ons leven lang aan de orde. Ik kom daar op een andere keer uitvoerig op terug zo God het wil.

Er staat in de volgende en laatste vraag: 'Wat is een christen nodig te geloven?' Die vraag blijft ons leven lang als nood aan de orde. In een christenleven blijft er nood om te geloven. Wat gelooft een christen? Hij gelooft de Twaalf Artikelen. Wat zegt u? Zou een christen zalig worden door de Twaalf Artikelen? Wat dacht u? Jazeker! Die Twaalf Artikelen zijn maar niet twaalf klompjes ijs, maar dat zijn twaalf touwen uit de hemel, die neerhangen tot verloren zondaren. Ze vormen de samenvatting van het onderwijs: het geloof in God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Hoewel dat allemaal vast is in God, in Zijn Woord, in Zijn beloften, moeten wij onderscheid maken tussen de zekerheid des geloofs en de zekerheid des gevoels. Er zijn mensen die alleen geloof hebben als ze het voelen. Dat geldt inzonderheid als wij pas tot geestelijk leven worden gewekt. Intussen zegt Comrie: 'Het kan het geestelijk leven veel kwaad doen wanneer we het gevoelsleven, hoe diep en wonderlijk ook, en hoe zeer bij u en mij veel dieper dan we onszelf bewust zijn, in de plaats schuiven van het geloofsleven.' Het geloofsleven is méér dan het gevoelsleven.

Daarom kunnen er in de gelovige heel sterke schommelingen zijn. Aanvechtingen. Het is enerzijds rusten op de beloften van het Evangelie en het is anderzijds soms sidderen onder het getuigenis van eigen ongerechtigheid. Dat geeft spanning. En daartoe hebben wij wapenen nodig uit Gods Woord. Wat een schat: vergeving der zonden en eeuwige gerechtigheid! De kloof is gedempt. De verhouding is hersteld. Het eeuwige leven is beloofd.

Met welk geloof gelooft gij? Met dit geloof? Met dit echte geloof? Al is het nog zo pril, zo ontwakend, nog zo aarzelend? Als dat er niet is, bent u vreemd van Christus en vervreemd van het leven. Dan bent u dus nog onder de toorn Gods! Wij hebben u te prediken de schrik des Heeren, opdat die u zou bewegen tot het geloof. Ook moeten we u de uitdrukkelijke nodiging des Heeren overbrengen. Niets hoeft u te weerhouden, ook uw zonden niet. De plaats der genade is wijd en ruim. Al wie tot Hem komt, zegt de Schrift. Tot Hém komen, dat is ook ónze aangename toestanden verliezen. Wat is het kostelijk als wij perioden van gebedsleven en nabijheid des Heeren kennen. Wanneer we onze zonden kunnen bewenen. Ach, kon dat elke dag maar. Wanneer het ons gaat om Hem. Maar, houd goed in het oog dat de aangename toestand, hoeveel daar van God bij kan zijn, nooit de inlijving in Christus Zelf vervangen kan. Die twee sluiten elkaar niet uit, maar in. Maar Hij moet het Middelpunt bij u en bij mij zijn.

Op die grondslag is er geloofsoefening. Zo leren we niet alleen met Hem verenigd te worden, maar ook uit die vereniging te leven. Nu, dat is een kostelijk voorrecht voor wie daaruit leeft. Wien het gegeven is. Want de Heilige Geest werkt door het Evangelie, werkt het geloof door de prediking van het Evangelie in onze harten. Werkt, tegenwoordige tijd. Dat wil zeggen: Het gaat altijd door. Wat een kostelijk voorrecht is het deze God op Zijn Woord te vertrouwen. Wat is dat kostelijk, zelfs als wij met Abraham van die geloofsweg afwijken, in de grootste spanningen van het leven God voor waarachtig houden. Prijst de Heere over deze schat en verhef u nóóit op iets wat u kreeg. Wat hebt u dat u niet hebt ontvangen? Opdat u steeds meer geoefend wordt. En opdat u de woorden Gods, als u ze vindt, zou opeten. En zo zou verkrijgen het einde uws geloofs.

Amen.